

FİRUZƏ MƏMMƏDLİ - 80

Tanınmış şair, tərcüməçi, alim Firuzə Məmmədli 19 yanvar 1940-cı il tarixdə Xaçmaz rayonunun Canaxır kəndində anadan olub. Orada Hülövlü kənd orta məktəbini gümüş medalla bitirdikdən sonra 1963-cü ildə Quba şəhər tibb məktəbində təhsil alıb. 1964-68-ci illərdə Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun dil və ədəbiyyat fakültəsini fərqləmə diplomu ilə başa vurub.

F.Məmmədli bir neçə il institutun Naxçıvan filialında, eyni zamanda Naxçıvan pedaqoji məktəbində çalışmışdır. 1970-ci ildə API-nin Azərbaycan dilçiliyi kafedrasına dəyişdirilmiş və həmin vaxtdan orada Azərbaycan dilini tədris edir. Firuzə xanım 1990-cı ildə "Yusif Vəzir Çəmənçamininin tarixi romanlarının dil və üslub xüsusiyyətləri" mövzusunda namizədlik dissertasiyası müdafiə etdikdən bəri İnstitutun "Müasir Azərbaycan dili" kafedrasının dosentidir. O, həmçinin 1983-cü ildən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, 1995-ci ildən Birliyin Həmkarlar Komitəsinin sədridir.

Firuzə Məmmədli 1965-ci ildə tələbə ikən "Vahid Azərbaycan" uğrunda mübarizəyə qoşulduğuna görə 1969-cu ildə repressiya və təqiblərə məruz qalmışdır.

Ədəbi fəaliyyətə 1963-cü ildə Xaçmaz rayonunun "Dostluq" qəzetində çıxan "Ay həkim" adlı şeir ilə başlamışdır. Bundan sonra dövrü mətbuatda öz lirik şeirləri ilə vaxtaşırı çıxış etmişdir. 70-dən artıq elmi, tənqidi və publisist məqalə yazmışdır. "Bədii dilin mənbələri" monoqrafiyasını başa çatdırıb dərs vəsaiti kimi nəşr etdirmişdir. Tərcümə etdiyi özbək uşaq hekayələri "Dost əlini uzatsa" (1990) kitabında çap olunmuşdur. Əsərləri bir neçə xarici ölkə xalqlarının dillərinə tərcümə olunmuşdur. Onun "Oncildlik Seçilmiş əsərləri" və 10-dan çox kitabı nəşr edilmişdir. Firuzə Məmmədli 1992-ci ildə Türkiyənin Bursa şəhərində keçirilən Uluslararası şeir festivalının Əlişir Nəvai mükafatına layiq görülmüşdür. 2000-ci ildə isə Bakı şəhərində keçirilən şeir müsabiqəsində İsa İsmayilzadə mükafatına layiq görülmüşdür.

80 illik yubileyilə bağlı təbrik edir, ona Allahdan can sağlığı və hüzzurlu həyat diləyirik.

Quba-Dərbənd Güllüstani-İrəm məclisi və "Xəzan" jurnalı redaksiya heyəti

İLLƏRİN

Birdən-birə nə düşmüşdü yadına,
Vərəqlədin keçmişini illərin?!
Saydın, seçdin, seçmələdin nə yaxşı,
Əllisini, yetmişini illərin?!

Bu seçdiyən ürəyincə deyilsə,
Ələ gələn görəyincə deyilsə,
Donluq olub, çörəyincə deyilsə,
Nə gəzirsən itmişini illərin?!

Nəyi vardı, xəlbirlədin, ələdin,
Acısını şirininə caladın.
Çağaydımı, - laylaldın, bələdin,
Daha vaxtı ötmüşünü illərin?

Sözcəlişi dedim bunu, incimə,
Hövüllənmə savaşına, dincinə.
At zamanın sənə düşən küncünə
Gəlmişini, getmişini illərin.

Nə qədər ki, yerişinlə dirisən,
Canım-gözüm, beş adamdan birisən.
Çəkmə, çəkmə... Çəkəmməzsən geri sən,
Ömrü talan etmişini illərin.

Eh, il vardı, vaxt əlində saz idin,
Bir sarışın, bir alagöz qız idin.
Gərək onda arayaydın, gəzəydin,
Düzü əyri bitmişini illərin.

Karvan gedib, izi qalıb yollarda,
Zaman adda tozu qalıb yollarda.
Qaytar geri, gözü qalıb yollarda,
Qəfil yada düşmüşünü illərin.